

A veszélyhelyzet alatti egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről szóló MEOSZ tájékoztató

A magyar kormány a 2020. április 6-án hatályba lépett rendelkezéseivel többek között intézkedett a szociális, gyermekvédelmi és egyéb ellátások továbbfolyósítása érdekében oly módon, hogy a jelen helyzetben nem szükséges az esedékes felülvizsgálatokat elvégezni az ellátás további kifizetéséhez, azokat az ellátásban részesülő a veszélyhelyzet megszűnését követő második hónap végéig megkapja.

Felülvizsgálatok szociális ellátások esetében

A korábban megállapított havi rendszerességgel járó pénzbeli szociális ellátások, így az időskorúak járadéka, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, a gyermekek otthongondozási díja és az ápolási díj, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás esetében a jogszabályban előírt időszakos felülvizsgálatokat elhalasztják. A hatóság az ellátások miatti felülvizsgálat pótlása iránt a veszélyhelyzet lejártát követő második hónapig hivatalból intézkedik.

Egészségügyi szolgáltatás szociális rászorultság alapján

A járási hivatal által a szociális rászorultság alapján egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából megállapított jogosultság, mely a veszélyhelyzet alatt lejár le, szintén meghosszabbodik a veszélyhelyzet megszűnésének hónapját követő második hónap végéig.

Közgyógyellátásra való jogosultság

A veszélyhelyzet ideje alatt lejáró közgyógyellátások jogosultsági időtartama a veszélyhelyzet lejártát követő 90 napig meghosszabbodik.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira és foglalkoztatására vonatkozó szabályok

A veszélyhelyzet megszűntetéséig **az egészségi állapottól, személyiség állapottól vagy fogyatékosságtól függő ellátások felülvizsgálata nem végezhető el, a felülvizsgálathoz irat megküldése nem kérhető, erre hivatkozva az ellátás, kedvezmény, mentesség a veszélyhelyzet megszűnését követő második hónap utolsó napjáig nem szüntethető meg.**

A megváltozott munkaképességű személyeknek a veszélyhelyzet időtartama alatt lejáró **rehabilitációs ellátásai is az erre irányuló külön kérelem nélkül meghosszabbodnak** a veszélyhelyzet időtartamát követő második hónap végéig. *Nagyon fontos arra figyelni, hogy amikor ez az időszak letelik, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmet az általános szabályok szerint újra be kell nyújtani!*

A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mmtr.) rendelkezéseit a veszélyhelyzet megszűnését követő harmincadik napig a következő eltérésekkel kell alkalmazni.

1) **Megváltozott munkaképességű munkavállalónak kell tekinteni** azt a személyt is, aki a veszélyhelyzet kihirdetésének napján az Mmtr. 1. § 6. pontja szerinti **megváltozott munkaképességű személynek vagy fogyatékosági támogatásban részesülő személynek minősült**. Ez alapján, aki ebben az időszakban rendelkezik a rehabilitációs hatóság komplex minősítésével arról, hogy megváltozott munkaképességű személy (akár rehabilitálható, akár rehabilitációja nem javasolt) vagy fogyatékosági támogatásban részesül, továbbra is megváltozott munkaképességű munkavállalóként foglalkoztatható.

2) Nem kell alkalmazni a Mmtr. alábbi rendelkezéseit

- a 8. § (1) bekezdésének f) pontját, azaz a **veszélyhelyzetben nem kell visszavonni a rehabilitációs akkreditációs tanúsítványt, ha a munkáltató esetében az állásidő időtartama munkavállalóként egy éven belül a 30 munkanapot meghaladta**, és az ilyen mértékű állásidő a megváltozott munkaképességű munkavállalók létszámának legalább 30%-át érintette, amennyiben a munkáltató a foglalkoztatási kötelezettségének az állásidő időtartamát megállapító hatósági döntésben meghatározott határidőn belül nem tesz eleget.

- 11/A. § (4) bekezdését, azaz jelenleg **nem kell eleget tenni annak, hogy a rehabilitációs foglalkoztatás keretében a munkáltató rehabilitációs tanácsadói és rehabilitációs mentori tevékenységre együttesen, megváltozott munkaképességű munkavállalóként legalább havi átlag 30 percet köteles biztosítani**. A létszámszámítás tekintetében a Központi Statisztikai Hivatal létszámszámításra vonatkozó előírásai szerint számított havi átlagos statisztikai állományi létszámot kell figyelembe venni.

- 14. § (3) bekezdését, így nem alkalmazandó az, hogy **1000 fő feletti megváltozott munkaképességű munkavállaló esetén a munkáltató által foglalkoztatott segítő személy** – a Kormányhivatal által szervezett képzés elvégzését követően – a 11/A. § (4) bekezdése szerinti időkeret 30%-áig elláthatja a rehabilitációs tanácsadói és rehabilitációs mentori tevékenységet is.

- 37. § (2) bekezdését, tehát nem kell érvényesíteni azt a szabályt miszerint a **teljes havi keretösszeg felhasználásának feltétele a rehabilitációs foglalkoztatásban részt vevő munkavállalók havi átlagban legalább napi 4 órás időtartamú foglalkoztatása**. A havi átlagban napi 4 órát el nem érő foglalkoztatás esetén csak a havi keretösszeg időarányos része használható fel.

3) Az Mmtr. 17. § (1) bekezdés a) pontja szerinti **bér- és többletköltség támogatás a munkavégzés időtartamától függetlenül érvényesíthető azon megváltozott munkaképességű munkavállalók után, akik a veszélyhelyzet kihirdetése napján az akkreditált munkáltatónál munkaviszonyban álltak és egyéni foglalkoztatási megállapodással rendelkeztek**, valamint munkaviszonyuk a veszélyhelyzet alatti elszámolási időszakban is fennállt.

4) Az állásidő alkalmazása esetén az Mmtr. 38. § (1) bekezdés c) és d) pontját nem kell alkalmazni, munkaidő-keretben történő foglalkoztatás esetén

- a teljes – munkaidő-keretre megállapított – havi keretösszeg felhasználásának feltétele, hogy adott hónapban az átlagos napi munkavégzés időtartama elérje az egyéni foglalkoztatási megállapodásban adott hónapra meghatározott, átlagos napi munkavégzés időtartamát; az egyéni foglalkoztatási megállapodásban adott hónapra meghatározott, átlagos napi munkavégzés időtartamát el nem érő foglalkoztatás esetén adott hónapra csak a munkaidő-keretre megállapított havi keretösszeg időarányos része használható fel,
- a munkaidő-keret teljes időtartamát alapul véve – a munkaidő-keretben foglalkoztatott, rehabilitációs foglalkoztatásban részt vevő munkavállalók – **az átlagos napi 4 órát el nem érő foglalkoztatása esetén csak az egyéni támogatás éves keretösszege** – a munkaidő-keret időtartamára számított hányadának – **időarányos része használható fel.**

Mozgáskorlátozott emberek gépjárműszerzési és átalakítási támogatása

A súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei, azaz az autóvásárlási, vagy átalakítási támogatások a veszélyhelyzet elmúltával is felhasználhatóak lesznek. Ez azt jelenti, hogy **az utalványok a jogszabályban meghatározott határidők elteltét követően is érvényesek maradnak a veszélyhelyzet után még 30 napig.** Így ha a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdése (**ha az adásvételi szerződés a határozat véglegessé válásától számított négy hónapon belül nem jön létre**), vagy a 11. § (3) bekezdése szerinti határidő (**az utalvány a kiállításától számított hat hónapig használható fel**) a veszélyhelyzet időtartama alatt jár le, a határidő a veszélyhelyzet megszűnését követő harmincadik napig meghosszabbodik.

Hozzá tartozók és gyermekek gondozására tekintettel járó ellátások

A veszélyhelyzet alatt lejáró rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, és ahhoz kapcsolódva a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása meghosszabbodik a veszélyhelyzetet követő második hónap végéig.

Az újonnan benyújtott ápolási díj és a gyermekek otthongondozási díja (GYOD) megállapítása iránti kérelmek esetén a szakértői vizsgálatot a helyszíni vizsgálat mellőzésével, **papíralapon kell elvégezni.** Így a szakértői vizsgálat az ápolás helyszínén végzett vizsgálat mellőzésével, kizárólag az ápoló személy önkiszolgálási képességére, illetve ápolási-gondozási szükségletére vonatkozó hivatalos iratra – **így különösen a kórházi zárójelentésre** – alapozva is elvégezhető. Ez az jelenti, hogy **az új igények elbírálását a veszélyhelyzet nem akaszthatja meg**, a kormányrendelet az eljárás folytatása érdekében kiegészítő eljárási szabályokat határoz meg. Így ha a vizsgálat elvégzéséhez szükséges iratok nem állnak az eljáró hatóság rendelkezésére, azok megküldésére az ügyfelet hiánypótlás keretében kéri meg. A hiánypótlás az érintett rendelkezésére álló infokommunikációs eszköz használatával, elektronikus levelezés útján teljesíthető. **Amennyiben az ügyfél nem tudja megküldeni a kért iratokat, vagy az általa megküldött iratanyagból az ápoló személy önkiszolgálási képességének, illetve ápolási gondozási szükségletének mértéke nem állapítható meg, a hatóság nem szünteti meg az eljárást, hanem azt felfüggeszti legkésőbb a veszélyhelyzet**

megszűnéséig. Nagyon fontos azt szem előtt tartani, hogy az ápolás helyszínén végzett vizsgálat mellőzésével megállapított ellátások esetén az ellátásra való jogosultságot a veszélyhelyzet megszűnésének hónapját követő második hónap végéig felül kell vizsgálni. Ebből következően a hatóság a veszélyhelyzetet követően a helyszíni vizsgálatok elvégzését be fogja pótolni!

A veszélyhelyzet kihirdetésekor fennálló, a tankötelezettsége megszűnését követően köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre tekintettel, vagy részére megállapított iskoláztatási támogatásra való jogosultság akkor is a veszélyhelyzet megszűnésének hónapja végén szűnik meg, ha annak időpontja későbbi, mint a 2019/2020-as tanév utolsó napja.

Ha a nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatásáról szóló 45/2019. (III. 12.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése szerinti határidő (az adásvételi szerződésnek vagy a pénzügyi lízingszerződésnek a határozat véglegessé válásától számított hat hónapon belül kell létre jönnie) a veszélyhelyzet időtartama alatt jár le, a határidő a veszélyhelyzetet követő hatvanadik napig meghosszabbodik.

Folyamatban lévő eljárások felfüggesztése

Ugyancsak felfüggeszthető az eljárás, ha a **nyugellátás, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe tartozó egyéb ellátás, a családtámogatási ellátások, a fogyatékosági támogatás vagy az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak megállapítása iránti eljárásban az ügyfél a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak határidőben nem tud eleget tenni.** Ebben az esetben az eljáró hatóság az eljárást a hiánypótlás teljesítéséig, de legkésőbb a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napig felfüggesztheti.

Ha a már megállapított nyugellátás további folyósítása jogszabályban előírt, rendszeres időközönként jelentkező feltétel igazolásán alapul (például árvaellátás esetén iskolalátogatásról szóló igazolás, vagy özvegyi nyugdíj esetén egészségi állapot igazolása orvosszakértői véleménnyel), a feltételt a veszélyhelyzet megszűnéséig nem kell igazolni. Az igazolás nem teljesítése miatti a nyugellátás folyósítása nem függeszthető fel a veszélyhelyzet megszűnését követő 30. napig.

A külföldön élő vagy tartózkodó jogosult esetében az adategyeztetésről szóló nyomtatvány („életbenléti igazolás”) visszaküldésének elmaradása miatt az ellátás folyósítása a veszélyhelyzetet követő második hónap utolsó napjáig nem szüntethető meg.

Ha a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a követelését az általa folyósított ellátásból levonással érvényesíti, a levonás méltányosságból, az ellátásban részesülő erre irányuló kérelmére szüneteltethető a veszélyhelyzet megszűnéséig.

Budapest, 2020. április 7.